

Mahjas Weefis ar peefublikaatun malkā:
Ar peefublikaatun eefšiemē:
Par gabu 2 rbl. 75 kop.
1/2 gabu 1 rbl. 40 kop.
1/4 gabu 90 kop.
Rīgā fanemot:
Par gabu 1 rbl. 75 kop.
1/2 gabu 90 kop.
1/4 gabu 50 kop.
Ar peefublikaatun ahršiemē:
Par gabu 3 rbl. — kop.
1/2 gabu 1 rbl. 60 kop.
1/4 gabu 1 rbl. — kop.

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifufcheeliga augsta Reifara weefefchānu.

Politifks un literarifks laifrakfts.

Kedafzija un eefpedizija atrodas Rīgā,
Eefka Pates grahmātū un biifchu-brufatowā un burto-leeimē pee Pētera bofnijas.
Sludinajumi malkā
8 kop. par weenas flejas fmalto rafstu rintēnu.
Wifsteejumū uf Mahjas Weefi un fludinajumi fufstami uf fchānu adrefti:
Dr. akadēmifko rufetā Maact. Biacner, r. Para. (Mahj. W. eefpē: Rīgā.)

Mahjas Weefis ifnāfk weenreif nedelā, frefchdeenas. — Ar katru numuru ifnāfk literarifks peefikums un katru mehnefi femkopibas peefikums.

Saturo: Rahds wahrds par Leifchu-Latweefchu fenwehfuri. — Par fchuhpibu. — No eefchēmēs: a) Baltifas notifumi. b) No jītām Kreemifas pufem. — No Rīgās. — Zeeifu leetu nobala: Jautajeens un atbilde. — Grahmātu galds. — No jaungada wiftem atpifufchees. — Watejās wehfules. — Litru fīnas. — No ahršemem. — Zeeigramas. — Daifhadi rafsti: Par pafaulēs ifzefchānos un bojā eefchānu. Literarifklā Peefikums: Šlaifā dīenwoneze. (Lurdinajums. — Faja. (Lurdinajums.) — Pifefineeks un lauzineeks. — Diefoli. — Miffla.

Rahds wahrds par Leifchu-Latweefchu fenwehfuri.

Wifds muhfū laifrakftis teef daufifnats, ka profefors Bezzenbergers peerahdot, ka Leifchu-Latweefchu-Senpruhfchu zilis jau kahdus 7000 gadus atpafal dīfifwojufe Baltifas juhras peefrafte, tas buhtu apmehrā turpat, kur jau wehfure wīnu faftop. Zeen. laifitajeem warbuht patifks dīfudet, uf kahdeem pamateem fchis domas dībinatas. Wahzija pee kurfemes juhrmalas efera atrodotees juhras dībinā gar kraftmalu kahds fahws nokritums, kuru laudis fauzot par krantu. Geologi peerahdot, ka ledus laifnietā, kufefch beidfees wifmas kahdus 7000 gadus atpafal, fchis krants bijis juhras krafts. Turpat eefot mafa upite ar wahrdu Jure, kur atfal agaf atradufees juhra. Bezzenbergers nu domā, ka tahdi nofauktumi til tad waretu zeltees, kad laudis wehl buhtu finajufchi wezo juhras weetu un tagad nofifufufcho kraftu. Man leefas, ka pehz dīwi weetu nofauktumeem ween mehš wehl newaretu fpreest par leetam preefefch tuhfufufcho gadeem atpafal. Pee tam kran-tas Leifchu walodā pehz kurfchata nofifimē augftu, fahwu kraftu, tā tad fchis wahrds ari ifteiz augftumu un fahwumu, un ne tilai kraftu ween. Latweefchu walodā fauz par krantu katru nolahremu weetu, tilfab fahwu kraftu, tā ari fahwu grawas malu, bedres malu, nogahfi u. t. pr. Ja nu faufas femes fahwumu fauz par krantu, tad ari glufchi labi waretu fīapat nofaukt, kahdu fahwu weetu apafifch uhdens, bef kahdām aminam no ledus laifnietā. — Tilpat nefifirs ir otrs peerahdijums. Mehš nemas wehl nefinam, kahdā finā upe Jure fawu wahrdu dabufufe. 7000 gadus atpafal Leifchu-Latweefchu-Senpruhfchu zilitij tafschu buhtu bijufi weena waloda, un tā lai to peerahda, ka kopigais wahrds preefefch juhras to-reif buhtu bijis tagadejais Latweefchu wahrds „juhra“ un

newis Leifchu „māres“? Akadēmifks fkanifs wehl aifrahda, ka wahrda „juhra“ fatne nofifimefot uhdem, kamehr pehdejām wahrdam par labu rumā tas apfafkis, ka wif-pahrigi Judo-Eiropeefchu walodās juhra teef tam lihfifigi nofauktā (p. p. Latīnu māre, Kreemu wope, Wahzu Meer u. t. pr.). Te nu wehl zelas jautajums, waj til dīfīlā fenatnē jau teefcham bija Leifchu-Latweefchu tanta? Waj to-reif nebija til weena pati Leifchu-Slahwu waloda? Ir wehl weens fwarigs eemeflis fchahbites par aug-fchā ifteifto hipotefi. Somu-Ugru tautas, fahtot no Jgau-neem un Someem un beidfot ar Dīfjakeem Sibirijā, tā finams, ir peenehmufchas toti daufd wahrdu no Leifchu-Latweefchu-Sen-Pruhfchu walodās. Ja nu pehdejās tau-tas buhtu dīfifwojufchas til Baltifas peefrafte, tā tad gan wīnu walodās wahrdi waretu aifzelot til tahlu uf austru-neem? Tad wehl ir peerahdīs, ka no Leifchu-Latweefchu walodām patapinatee wahrdi Somu-Ugru walodās ir wezati par Gotu un Kreemu wahrdeem, kas minetās walodās pahrgahjufchi. No ta nu maram fpreest, ka Leifchu-Latweefchu-Senpruhfchu zilis buhs kahdreif dīfif-wojufe ftarp Somu-Ugru tautām no weenas pufes un Kreeweem un Goteem no otrs pufes. Kur tafni bijis Leifchu-Latweefchu fenakais mitellis, paleef wehl neifchēfirts jautajums. Vai ari Bezzenbergera domas fchāi leetā buhtu deefin zil apfrahfugas, bet peerahdītas wīnas wehl naw. P. Schmidts.

Par fchuhpibu.

Dr. P. S.

„Degwifnā wairaf nofififli, nelā juhrā.“

Fchuhpiba — dferfchānas fehriga ir breefniga zilwezes labllahjības poftitaja. Peedfifwojumi un ftatiftika mums rahda, ka fchuhpofchāna jau no feneem laifkeem lihfif pat muhfū deenam, jeb tafni fchimis laifds daufd nelaimēs zehlonis. Neftaitami zilwefi zaur alkoholu faturofcheem dīfchreeneem, kā degwifnu, wifnu, alu un daufd ziteem, no-grimufchi lopeem lihfifigā fahwofli. Ne mafumam zaur teem laupita wefeliba un aptumfchots gars. Zil flepla-wibu un fahdīfibu naw notufufchas zaur dferfchānu, zil gimenu laime un labllahjiba naw ifpoftitās un zil daufd gauschu, fuhru afaru naw tamdehf noritejufchas gar lau-

lau draudfenu fūmju pīlneem waigeem, ka pofts un bads nahf weefds.

„Seewa raud, behrni raud;
Bef putraimeem, lahpoftini;
Wifrinfch ftami gawifeja
Kroga galda galinā.“

Alkohola eefpāids uf zilweka organifmu finams dā-fchads, attarigs no ta, ka alkoholu dauda, atfchāditū jeb konzentretu, leelumā jeb mafumā, beefchi jeb reti. Mafumā bāndis alkohols ftiprina, baro, ufjautrina un rada patifkannu ftitumu. Puls fahl pufstet ahrtrali un fpehzigaki, afinis dīfifwafi rihkot un gars palift modraks. Wairumā bāndot dīfchānas eefpāids leelaks un turfahft kaitigs. Afrahfīda mafinas, atmina wahjinas, azis pa-leel meegainas un gurdenums pahrneem meefu, tā tā ja-eet pee meera. Meegs naw maigs un fpirdsinofch, rihfā jauzefas nogurufcham, kauli tā falaufti, fādragati un galwa negehligi fahp. Fchuhpofchānu beefchāfi aifahrto-jot, kad tā falot weenas pagiras wehl naw ifguletas, kad otrs jau klahf — ar laifu famaitajas wifš zilweka organifms. Wifpifms pee dīfchāna fahl ftreikot fagre-mofchānas aparais, fuhd ehfifgriba, nahf wehmeens un peemetas wehbera un rihfles katars. Afinis par daufd fatel galwā un afnās. Afnas paplafchinas, paleef fma-gafas un pahrtakotas, neeri no pahreelas darbības mai-tajas, peefitas balsrihfles un plaufchu katars. Sirds pa-leelinajas, zaur ko weegli ween war ifzeftees ari wehl jinas laites. — Sewifchli jaeeehro, ka zaur dferfchānu teef famaitata wifa nerwu ftistema, t. i. fmadfenes faftahdo-fchās mafakās dalinas, tā fauktās „ganglijū zefulus“ lee-lakā jeb mafakā mehrrā eet bojā, zaur ko wahjinas tā finadfenu tā mugurfaula ferdes darbība. Ganglijū ze-lulus wairs netad neatjajmojas, tā tad ari to, ka zaur dferfchānu wahjinata gara fpehja wairs netad newar par labu greest. To jo sewifchli deretu eewehrot jaunajai paandfē!

Dferfchāna padara zilweku par nihfūli, tam famaita-dama meefu un garu. Neftaitamus dferfchāna nelaitā aifrahdijufi uf ehnas wafsti, kurai tā Greeki teiza gan eefot daufjas ee-ejas, bet neweenas ifejas. Nujorkā ween no 1840.—80. gadām zaur dferfchānu gahjis bojā ap-

Daifhadi rafsti.

Par pafaulēs ifzefchānos un bojā eefchānu. *)

Dr. K.

„Zeeneel, kurpa Tu dobees?“
„Steidif turp, kur weefmas neredf,
Kur, kur rabības atmint rebf!“
„Wefligas pufles! Lew preefefchā ir muhfchības wafks.
Atpafal trauzees! Tur redfams buhs rabības waigs!“
„Wefligi jeret! Tur arifan muhfchība gausch!“
(Schillers.)

Muhfchība — nebeidfamais ifplatiujums (ruhme, telpa), kas nefur ne-eefahfās un nefur nebeidfas, tāpat laifks, kas nekād naw eefahzees, nekād nebeigfees — tās ir leetas, kuras fapraft un apfert eet pahri par zilweka gara eefpehju. Wifjam, ko ween redfam un ko fpehjam fapraft, wifam redfamām leetām ir finams leelumš, ifplatiujums, ir eefah-fums un gals laifkā, t. i. eefahfums un gals tahdā ifflatā, kahdā mehš tās redfam. Kas pate materija ir, to ne-fpehjam fapraft un ifdomat. Mehš tilai redfam un if-fchēfiram dafchas materijas parahdības jeb fahwofli for-mas, zeeto, fchēfībro un gahfes weidigo.

Ja fche runajam par pafaulēs radifchānu un bojā ee-fchānu, tad sent ta tilai faprotam muhfū faules un tās pawadonu, planetu, pee kufām peeder ari muhfū seme, if-zefchānos un bojā eefchānu.

Beigaligā pafaulēs ifplatiujumā nelas nepaleef tahds tā bijis un nefahw meerā, nedf uf weetas; ir fahwu fwaigf-nes, no kufām latra ir patfahwiga faule, dafchas mafafas, dafchas warbuht daufd tuhfufufcho reifes leelafas nekā muhfū faule, warbuht tāpat ar pawadoneem planetem,

fchis fahwu fwaigfnes, kuru ar labeeem tahfifateem pee dedefs war ifftaitū lihfif 1200 miljoni, bet kuru bej fchānbām daufd wairaf, tilai fawa attahfuma dehf iflee-fas uf weetas fahwām, tas ir, tās nemaina fawu fahri-tibu un fahwofli weena pret otru tā planetes, jeb tā fauktās gahju fwaigfnes, kas mums famehrrā toti turwu, ifhtenibā latrai fahwu fwaigfnei fawa ihpafcha kufstiba. Ari muhfū faule ar wifām pee tās peederofchām plane-tem kufstas uf Herkules fwaigfchū puduru 7 juhdies fe-tundē. Agraf (preefefch 45 gadeem) aftronomis, profefors Medlers gribeja peerahdit, ka muhfū fwaigfchū falai, t. i. tam fwaigfchū fatopojumam, pee kura peeder muhfū faule un kas eeflehgīs no tā fauktās peena eefas (kura no mums aiftahw wifstuwakā weetā 1200, wifstahfakā 10,000 gahf-mas gadu*) un patfahw if miljoneem fwaigfchū jeb faufu, ir fawa zentral-faule, ap kuru wifas zitas faules greefchas itin tāpat, kā planetes ap fawu fauli. Medlers aprehfi-najā, ka muhfū faule apgreeshotees ap fawu zentru jeb wifus punktu apmehram 20 miljoni gaddis; pats wifus punktis atrodotees plejadu fwaigfchū pudurā (plejades Lat-weefcheem pafifhtamas kā „feetinfch“), kuras aiftahw no mums apmehram 500 gahfmas gadu un plejadu pudurā „Meyones“ fwaigfne buhfchot tā zentral-faule. Wehlfaku aftronomu pehtijumi tomehr fcho hipotefi neapftiprinaja, tā tā ir fchimbriifcham wehl nefinam noteift, waj muhfū fwaigfchū falā jeb ftistema patfahw noteifta fahriiba fwaigfchū jeb faufu uf preefefchu kufstiba jeb ne. Muhfū fwaigfchū ftistemas fahrtigais, linfes weidigais ifflats (linfe = ripa, wifū beefala, ap malam plahnaka) gan leel domat, ka weenemehr buhs kahda nekahda fahrtiba. Bef muhfū fwaigfchū ftistemas atrodamas wehl neflai-

tamas zitas fwaigfchū ftistemas, kas neapbrunotām azim ifflatas tā balti mahfkonifchi, bet zaur tahfiflatu iffchēfiras nefstaitamās fwaigfnes — bef taur ari atrodām ifhtas, tā fauktos miglu blahfus, kuras ir labatee tahfifkati nepeh-j fadalit par fwaigfneem un kermeneem un fpektral-analife*) mahza, ka tee faftahw weenigi if dafchadām gafem, sewifchli uhdenaja un flahpelfa. Fchee miglu blahfi un fwaigfchū ftistemas no mums fchēfirti zaur fimitufufufchū un miljoni gahfmas gadu platām, tufschām telpām. Tahfakais miglas blahfks, ko tagadejās tahfifkats fpehjam eeraufdit, ap 30 milj. gahfmas gadu tahfu. Miglu blahfkeem daufstahret nenokahrtofa forma; tee naw tā fwaigfchū puduri fahhr-toti linfes waj grebfenu formds; bet pa balai fpiralēs waj ari tee pahreet no fpirales uf grebfena formu; bet daufdeem ir pawifam nenoteifta forma un ifflats. Tos miglas blahfus, kur wifmafak kahda nokahrtofa forma no-manama, tad nu peenem par pafantu jeb fwaigfchū ma-terijas pirmo attifhtības palahpeemu jeb ftādiju. Fchajds miglas blahfks, kā jau minets, war fpektral-analife if-fchēfirt tilai dafchas gafes. Tahfak attifhtijufchds miglu blahfks, kwi jau peenehmufchi fahrtigatu grebfena jeb ripas weidigu formu, jau redfamas zentra (wifū) fīgani baltas fwaigfnes; un ta ir pirmā kwehlofchi fchēfībro fwaigfchū jeb faulu attifhtības forma — wairaf nekā pufe no mums redfamām fahwu fwaigfneem ir fīgani baltas. Fīgani baltas fwaigfnes jau fpektral-analife if-fchēfir labu pulku weelu jeb elementu, kwehlofchi fchēfībrā jeb gahfes formā; wehl wairaf elementu iffchēfir dīfletenajās fwaigfnes, kas wairaf atdīfufufchas un fawilufufchas un pee kufām peeder ari muhfū faule. Wifpehdigi fahlanajās fwaigfnes, kas wifstahfaki atdīfufufchas, pat iffchēfir dafchadus elementu faweenojumus, laut nu gan ari wehl kwehlofchi fahrtā fahwofli. Tā tad redfam, ka jo wairaf materija fabeefē un atdīfēft, jo wairaf rodas elementu; beidfot pa-

*) Darām zeen. laifitajūs sewifchli ufmanigus uf fcho rafstu, kufsch, zil mehš finam, ir wifpamatigafais un patfahwigaifais darbē, kas fchīni fwarigā jautajumā ifnāfif Latweefchu walodā. Red.

*) Par fpektral-analife ftat. „Mahjas Weefa“ 1893. g. Nr. 40. un 41. rafstā „Seme tā dedefs-kermens“.

200,000 zilveru. Zif naw to, kas dšehrumā few padara galu?! Statistika mums rahda, ka starp wiseem pašch-slepkawam kreewijā ap 38%, Franziā ap 17%, Daniā ap 17,5%, Sattiā ap 10,3% un Pruhziā ap 8% dšehraji.

Bezatu meefiģas un garigas ihpaščhibas leelakā jeb mafakā mehtrā pahreet uš behrneem. Dšehraju pehņuhzeji pa leelakai datai nihtuti un buhtu gan teesčham wispač-rigi zilwezes labā jawehlas, lai dšehraji nemas labaki ne-prezetos. Rahda tur ari war buht gimenes laime, kur wezakeem weenumehr azupreestchā nihtulis, newainiģs behrninšč, kwešč winu nelahrtiģas un palaidniģas dših-wes deht zeesč. Waj to redsot naw til pat kā schleppam jaburas firdi?! Zaur dšersčhamu pat wefelas tautas war panihkt un bojā eet. Tā daschōs apgabals Pruh-siā, Schweizijā, Franziā, Swebdriā un žitru, no teem jaunekleem, kam jaestahjas kara deenesā, daubsums we-zatu nelahrtiģas dšihwes deht wahrguti un kara klauščibai nederigi. Zif jauneku ari zaur pašču wainu nenokliht un neaifset dšersčhanā bojā! Waj tas naw teesčham beh-digi — schauschalaini — eewehrojot fewiščki to, ka no jaunās paudses atkarajas tautas nahkamiba un labklah-jiba. Bezatu zeriģas un preeki nereti teel ihniģzinati zaur to, ka dehti padodas dšersčhanai. Tehws suhri grehti puhlejas seedodams dehta iģlihtibai beidsamo grafi, zere-dams, ka no dehta reis isnahs freetns wihrs, ihstis tau-tas ofols, bet famehr tehws no agra rihta lihđi leelai tumfai swiħst tihrumā, tamehr warbuht:

„Tautu dehti krodšina
Dšersčhanā mehrojas,
To par godu turedami
Mus kauščs staitidami.“

Alkohols — ihstis nosegumu un launumu zehlonis. Lihđi ar dšersčhanas wairoščhanos un peenemščhanos pee-aug ari daschadu nosegumu staitis un atkal otradi, ar schuhposčhanas mafumā eesčhanu pamafinas laupiščanu, lahđfibu, slepkawibu un žitu nosegumu staitis. Kur dšer-sčhanas sehrga plofas, tur fewiščki netikumiba seedōs, kas wiņu tautu war eegruħst postā un nowest pee besdibina malas. Tadeht atfiniba tahđam jaunawam, kuras uš dšehrajeem tehwu dehleem firdidamās swehtās dušmās iřfaugas:

„Mi aša-i purwa šable,
Purwā tewim nolihgot,
Mi dšehrajs tehwa dehts,
Weenam muhšču nodšihwot!“

Dšehraju prezeščhanās zilwezei, fewiščki nahlotnei atnes til postu un samaitaščham, tadeht waretu til wehletees, lai muhšču daitajās tirlajās Latwoju meitinas dšehraju tehwa dehleem „ja“ wahrdina weetā jo beešči dotu „kurwi“ — lai rastos daudš tahdu jaunawu, kas labal nodšihwotu weenas muhšču, kas naw nelahds kams, bet dasčā finā warbuht gan wehl gods, nelā saistitos pee dšehraja, zaur ko til zilwezei nahł postu un ari dšehraja dšihwes beedrei paščai wiš naw neņu lahđas selta deenas gaidamas, bet gan behdas, firdsehsti un ašaras. Kant muhšču nabaga tehwu semē buhtu daudš tahdu jaunawu, kas no dšehrajeem fargatos, tā no uguns, kaut winu firdis at-dšimtu un peenemtos Senlatwoju meitimu dušmas un reeb-jums pret dšehrajeem, kuras dšeedaja:

„Pařarg' Deewin mani jaumu,
No trihjam nelainem,
No wilžina, no lahzišča,
No dšehraja tehwa dehta!
Strauta malā ganidama,
Strautā metu wainadšim,
Labak nesa strauta witni
Kā dšehrajis tehwa dehts.
Lai aug šala ataudšina,
Kad naw lahga žirteina,
Lai šahw manis wainadšinis,
Kad naw lahga nehmejina!“

Rahdu postu zilwezei atnes dšersčhana un žil behdigi, reebigi winas augli, to mums wisstaidraki un gaisčaki leezina statistika, kura peerahda, ka 3/4 — 1/2 no wiseem nosegumeem alkohols par zehloni. Pehž Bār lga pehti-jumeem Wahziā par peemeħru 32,837 apzeetinato starpā bija 13,706 dšehraji, tas buhtu 41% no wiseem launda-reem. Tahlat mums statistika rahda, ka no tahdeem, kas iřdara slepkawibu laupiščanas noluhkā 46%, kas iřdara slepkawibu aif žiteem eemešleem ap 60%, kas otru mee-figi smagi eewaino ap 75%, kas weeglati 64%, kas no-seedšas pret tikumibu 77% un kas pretojas walstiseestah-dem 75% dšehraji.

Eewehrojot galejo postu, kas zelas zaur dšersčhamu, gan waldbibas, gan ari daschadas fabeedribas wis wisadi puh-lejas un mehģina scho breesmigo zilwezes labklahjibas po-slitaju apkawot un ihniģzinat — bet deemschehl lihđi schim ar deesgan wahjeem panahłumeem. Sewiščki pehdejā laikā daudš par to rakstis laitrakstōs un prahtots, lahdi dšersčhanas sehrgai preti šrahdat. Schim teizamajam no-luhtam dibinajuschās daschadas beedribas un tā iř lair-raksteem redšams, tad pat lahdi muhščas ihpaščneeki waditi no idealeem mehřeem un gribedami zilwezei labu darit, slehģušči daschus frogus — nestatotees pat uš to, ka šaudē labu datu no saweem eeneħnumeem, jo frogi aifween bijušči, ihstās „selta adheres.“ Tahda rihto-ščhanās kairā finā teizama un pelna aifinibu, wismaf „labā griba“ lihđset zilwezei, — ja ari panahłumi naw tahdi, tā buhtu jawehlas. Newar ari leegt, ka beedribam un tamliħđiģai rihtoščanai nebuhtu nelahdu panahłumu. Kas tā domatu un apgalwotu, tam weegli ween waretu aifrahđit uš daschadajam fabeedribam, kuras Seemel-Ame-riķā jau no 1808. g. sahtot un Angliā no 1829. gada ar panahłumeem šrahđā pret dšersčhanas peenemščhanos, bet waj tahdā zelā dšersčhanas sehrga eespehģama pama-tigi apkawot, par to toti jasčaubas. Tas wišs kā pilite uš karstas dšels. Ar nuħjimu rokā no plehģiga neswehra ne atgainafees! Ja lahdu kaiti — launumu — grib ap-kawot, tad wispirms jamellē kur ta šatnes — zehlons. Slimibu zehlons meļejams pirmslahrti žilwelā paščā — organijmā — un otrlahrti sadšihwes apstahds. Dšersčha-nas sehrga peestaitama pee tam slimibam, kuru zehlons meļejams sadšihwes apstahds. Pee tahdu slimibu iģel-ščhanās kriht fewiščki swarā „eeradinasčhanās“ — eera-dinasčhanās dšert „alkoholistus dšehreenus“, bandit mor-fijumu un arsenifu, smehket opijumu un tabaku u. t. t. Žilwels tahđas leetas eesahģis baudit wairs winu newar

til weegli atnešt, bet tam aifween wairaf lahrejas winas baudit. Winšč hauda hauda, lamehr beidsot šawam lai-řlibam paleel gluschi par wehrgu. Pa laifam gan tam řchad un tad tehlojas preeščchā tumščha nahlotne, kas to řagaida, winšč apnemas wairs to nedarit un eesahł fer-tees pee nodoma ihweščhanas, bet paest weena deena, otra deena; atřazijuščamees no sawu kailřibu apmeerinasčhanas, tam ir, it kā kas truhktu un buhtu atščkirts no wiša, kas miħšč — un eekam šaulite treščā deenā nogahģufe un seme tiħsti jušees treščas řegā, winšč jau warbuht pahřlahpis apneħnumos. Tā tas eet tahlat un pee tam winam arween japaleelina baudamās porģijas dafas, lai justos apmeerinats. Schini finā ar to gluschi řapat kā ar wijolini; ja tai grib iřwilinat uš mata weenu un to pašču šlamu, tad řihģas katreiř jafawell drufjin řih-waki lihđi tās beidsot truhłst. (Turpmat wehl.)

No eesģhģemes.

a) Baltiģas notikumi.

No Žehsu iřstahdes komitejas mums peesuhģitōs řchahds rakstis:

Lai mahģruhņeeģibas nodakā panahłtu dšihwatu peeda-liščhanos, tad iřstahdes komiteja tura par wajadģigu, jau tagad publiku eepařihģinat ar řchis nodakas řihłakeem no-faģijumeem. Wispirms jaaisřahda uš to, ka turpmat pee-neens mahģruhņeeģibas raščojumūs iřstahđiščanai ne iř gabus, tā lihđi řchim, bet itlai iř pahrgabus. Tapehģ iř-stahđitajus laipni luħđjam, jo uřģihģigi iřleetot wehl at-řiřģahģos seemas mehřeščus, jo kas 1894. g. nepeedaliģees ar fameem raščojumeem pee konkurenģes, tam tas buhs eespehģams ne agraki, kā 1896. g.

Pehž iřstahdes programās 1894. g. atšaus iřstahđit řchahđus mahģruhņeeģibas preeščģmetus:

1) Weħpumus: a) linu dšijas, b) wilnas dšijas. 2) Linu audumūs. 3) Wilnas audumūs. 4) Weščas řču-wumūs. 5) Īřģģumumūs. 6) Adģumūs. 7) Spiģes. — Ģodalģas netiģs peespreestās mahģlas ruhņeeģibas raščojumeem, muřkas instrumenteem un fabriku raščoju-meru, kas peeder pee 1. — 7. punktōs minētām leetam. Komiteja to dara, gribedama weģinat mahģruhņeeģibas iřģatawojumūs (semłopju mahģu darbus) un teem eeraģ-dit peenahģigu weetu, jo tee deemschehl arweenu wairaf un wairaf teel iřstahģi no fabriku raščojumeem un kā lihđišģineģee nebaudģee iřstahđijumi leezina, tad mahģ-ruhņeeģiba daudģōs Deenwidus-Widģemes apgabals iř-leelas buht pawišam iřniħģufe. Šchahđus mahģas darbus peelopdamas mahģas mahtes un winu meitas war neween leederigi pawadit ģaros seemas wafarus un pagatawot apģehrdam wajadģigo materiolu, bet ari pat wehl eeweh-rojami pawairoi eeneħnumūs un tahdi pawairoi sawu montu un turibu. Komiteja labpraht apnemas žil maj ween eespehģams gahđat par iřstahđito leetu pahrdoščhamu, lamdeht tad ari iřstahđitajeem ir laba iřdewiba, pahrdot sawus seemas iřstahđajumūs. Bet peedšihwojumi pee tam rahđijuschi, ka pagahģuschōs ģahđs iřstahđito preeščģ-metu žena noģazita nereti par awģtu. Dasčs labs stahģis wilnains deķis buhtu tizis pahrdōis, ja iřstahđitajis ne-

rahđas ir elementu řaweenojumi. Wišs tas leel domat, ka teem kimeem buhs taiņiba, kas domā, ka wiři ele-menti, kuru lihđi řchim lahđi 70 atrasti, buhs zehłusčees zaur daschadām atomu řalahrtoščanās pahģroģiřdam iř weena pašča pimelementa, laifam uhdenaja, kuršč wis-weeģlakais un řchģidrakais elements (muhšču ģaiģs par to 14—15 reišes beejats, řlahģbekiģs 16, řlahģpellis 14 reišes). Ja tas nu tā, tad to, kas noteel pee debesģ-kermeneem beģģaligi iģģōs laifmeiģs, tas ir elementu iģģelščhanos no weena jeb diweem pimelementeem, warbuht lahđreiř iģģōsees ir muhšču kimeem panahłt mahģliģā zelā, laboratorijās, iģģatawot neween ehdamas leetas iř to řastahwa dalam, uhdenaja, řlahģbekta, řlahģpeķta un daschadeem mineraleem, bet iģģatawot ari paščus elementūs iř žiteem, taiřit seltu, sudrabu u. t. t., ar wahrdu řafot, panahłt to, pehž ka atķimisti agrahģōs ģadufimģendōs, kad řimiba wehl atradās behrnu autōs, welti žihņijās.

Wet lai atģreeščamees pee muhšču řaules un tās planetu kā ari muhšču semes iģģelščhanās. Tur nu pastahw da-řchadas hipotēģes, no kurām tomehre eewehrojama kā ir Kantā-Laplafa hipotēģe. Laplafs, eewehrojģis, ka wiřas planetes kustas weenā lihđšenumā, uš weenu un to pašču puři, no wakareem pret rihteem ap sawu ař un ap řauli, it pareiři řpreeda, ka tahda břiħniščka lahrtiba newarot buht no nejausģhi zehłusģes, bet ka řchāi lahrtibai wajagot buht ee-meslam, pamatam; proti, ka řaule ar wiřam řawām pla-netem atihģijusģes pehž melanikas liķumeem iř weenas paščas mafas. Šchi mafa eesahłtumā biģufe miľģis miglas blaħkis, kas iřķeeģās tahlu pahř tagabejo tahłako planeti, neptunu, kwešč no řaules atřahw ap 600 miľ. juħđšču. Materija (weela) řchāi miglas blaħki bija wiřmaf 500 miľjonu reiř řchģidrata, nelā muhšču ģaiģs, kas řwer 2 1/2 lihđi 3 lotes no kubilpehđas; peem. miglas blaħka materija turpretim řwehra wisleelakais 5 mahģzinas no kubil-werģes. Šchāģā miglas blaħki nu, nesinams zaur ko radās kustiģba,

ģreeščhanās. Tas wareja notikt tahdā zelā, ka diwi miglas blaħki, pa řařaules ruhmi řfreedami, řaduhřās, zaur ko tad iřģehłās miľģiģs řarģumūs, tā kā weena dala no winu kustiģas řpehla pahřwehřtās řiltumā, ģahģģes, iř kurām tee řastahweja, řahķa twehłot, pee tam řchee blaħki řaweenoģās un eesahłta ari ap sawu ař ģreeģtees. Reiř kustiģa eesah-łusģes, winai ari muhščam ģaturpinajas. Uģ ģemes gan mehģ redšam, ka ģatra kustiģa ar laifmu apstahģas, almins, kas teel sweeģts ari kriht beidsot semē, bet tas noteel ween-lahrt zaur semes peewiľģščanas řpehķu un otrlahrti tapehģ, ka ģaiģs, zaur kuru alminiģs řtreem, ir weela, kas tam řah-ģas zelā un to beidsot nokauģē. Uģģdens, kas ari ir řchģidra weela, bet apmehram 1000 reišes beejats nelā ģaiģs, loti aħtri nokauģē un apimra tant eesčautu łodi. Tuhģchāģās debesģ-telpās turpretim nelahdu kawelku nam, kas lahda debesģ-kermena kustiģai waretu zelā řahģtees un tur tapehģ reiř eesahłusģes kustiģa war turpinatees beģģalibā. Mehģi-nat few iřķahđrot zaur melanikas liķumeem mehģ waram itai řařaules atihģitibu pehž tam, kad peenemam materiju miglas blaħka weidā un ka řchāģā materijā radās kustiģa, bet zaur lo un tur zehłās řchi materija, kā un tapehģ eesahłtas kustiģa, tapehģ mums řchahđi melanikas liķumi, lahđus wiřzaur nomanam řařaules ruhģē, tapehģ pastahw peewiľģščanas řpehķs, tā nesinam. Tā wehl neweens naw iřpehģijģis. Deewabijģgam žilwelam tur atleel tizet, ka Deews bija tas, kas radģja materiju un iřģehla tani kustiģu, noteģza melanikas liķumūs. Mums ģapee-teel ar to, ka miľģiģas miglas blaħkis řastahweja iř wehłoščām ģahģem un řahla ap řewi ģreeģtees, pee lam-tas, zaur řatras dalinas řawřarģigu peewiľģščanas řpehķu, peeneħma řferoida (řlapanas bumbas) jeb liņģes formu — weidu. Ar laifmu nu řchģis řferiods palifa arweenu řlana-naks, tā mafa arweenu wairaf řawiľģās un řabeeseja, zaur to wina ģreeščhanās řluwa aħtraka, tā kā beidsot ap řchā řferoidu widu jeb ekwatoru radās řoģta, kuras řreeščhanas

řpehķs pahřřpehģa wiřas mafas peewiľģščanas řpehķu. Ar laifmu nu řchōs řoģtas pilniģi atdalģģās no řalwenās mafas un řahķa kā rinki jeb ģredģeni ap to ģreeģtees ar tahdu pat aħtrumu (lahđs bija wiřam řferoidam řoģtas atdali-ščhanas břiħdi) un uš to pašču puři, uš kuru ģreeģās řal-wenais řferiods. Ja nu řchee atdalģģusčees řwehłoščas ģaģes rinki buhtu wiřzaur weenada beejuma un řastahwetu iř weenadeem elementeem, to řatras dalinas aħtrums buhtu weenads, tad tee ar laifmu pahřwehřģtos řchģidra un beidsot ir žeeģā formā; pee mafas neweenlihđģibas beejumā un řastahwa dalās teem bija ģapahrtruhłst weenā waj wairaf weetās un ģafawellass bumbā jeb řferoidā, kwešč ģreeģās ap sawu ař un turpinaja řreešččhamu ap řalweno řferoidu uš to pašču puři uš kuru ģreeščas řchģis řferiods, kā to redšam pee wiseem planetem, ka tee ģreeščas ap řauli uš weenu un to pašču puři. No řcheem atdalģģusčamees řferoidem tad iřģehłās planetes; leela dala no tam (to starpā ir muhšču seme) no řawas puřes ģreeščģotees atda-ģģa rinkiģus, kuru řawiľģās par řcho planesčhu mehřešcheem; bet řchee rinki wareja ari neřawiľģtees, kā to redšam pee řaturna (par řaturna rinkiģem wehłaf). Tirlab pee at-dalģģusčamees řferiodeem kā pee řalwenās mafas, pate miglas mafa arweenu wairaf řawiľģās, lihđi ta pahřģahģa řchģidra un beidsot ir žeeģā formā, kā to redšam pee leelas dalas planetu; řchi řawiľģščanas un řazeeteščhana notila planetem zaur leelo aħřtumu řařaules ruhģē, kuru řehķina uš 142 ģradeem, atģseestot. Šaule pate, řawa miľģiģā leeluma deht (ta ir 1 1/2 miľ. reišes leelata par muhšču semē), ne-řpehģi til aħtri atģřist kā planetes un atrodas wehl tweh-łošči řchģidra, waj pat twehłoščas, řipri řařpeestās ģaģes formā. Reiř dasčām leelakām planetem, fewiščki ģupi-teram ir drufstu pašča ģaiģģumūs, tapehģ ģadomā, ka tas wehl drufstu twehło. (Turpmat wehl.)

būtu par to prasījis 25 rbf., bet 10—12 rbf. Lai nu atvērglinātu pārdošanu, tad komiteja maksu ištahdes kasei par labu pašeminajuse no 3 uz 1% no pārdošanas sumas. Tahtal peedfihwojumi rahdijufchi, ka ištahditajem labali patihf goda dahwanas neta medatas: To eewehrodama ištahdes komiteja gahdajufe par pirmajam, t. i. goda dahwanam, kuras fahwahwēs if: weena fudraba labatas pulkstena, trihs fudraba aprozem, 5 grebfeneem un trim brofham.

Ziti tumaki nofajijumi atradijees programās, kuras drihsjuma ištahdinās.

Sekretars W. v. Blankenhagens.

No Strajdu muiščas un Schreienbusčas aplahrtnem (aif Alefandra wahrteem). Muhsu Latwju tautina pehdejōs gaddōs monama jo fewiſchla rofiba, ſekot laika ſkrinlim. Bet muhsu aplahrtinēs deemschehl tas no teef otradi, mehō labpraht wehl miſhlam fnaust un ſapnot par pagahjuſcheem biſmanu laiſkeem. Gan ari pee mums atrod wihris, kas zenſchas laika ſrahwai lihbf, bet pret tumfibu grehti karot, fewiſchi wehl, tad tumfoneem pahrfwars, ka tas ſche. Kaut gan 10. oktobrī 1893. g. Schreienbuschas dſeeditaju koris noſwineja ſawus gada ſwehtus, kurdōs lora wadonis, ari daſchi dſeeditaji apſolijās, turpmal wehl wairaf wezinat dſeedaſchānu, tad tomehr ſchis apſolijums palizis beſ ſekam, t. i. no gada ſwehteem lihbf ſchim laiſkam dſeedaſchāna wairōs naw wezinata. Nu, zereſim, ka jaunajā gadā titlab lora wadonis ka ari dſeeditaji atzereſees ſawa apſolijuma! — No žitām aplahrtnem laiſkraſti ſino, ka krogi maſinajas, bet pee mums turpretim „aluō bodetu“ ſkaiſis aug ka ſehnes leetus laiſā; no jauna gada pat atwehra jaunu reſtoraziju paſiſtamajai „Marienburgai“ taiſni pretim. No ſcha apſtatta jau war nogiſt, ka ſchuhpoſchana pee mums ir pilndōs ſeedōs, pee lam protams ari laiſchānās un žitas tautlihdſigas negehlibas nepaleel nowahriā. Tā peem. neſen atpakal daſchi eereibuschi ſenki, ſanidami uſ ſchoſeju omnibuju drauzam, ſaduhra ar naſi ſirgu, par lahdu negehlibu wainigee jau ari dabujuſchi pelnito ſodu. Sahdſibas beidſamā laiſā žil neſit apluſuſchas, laiſkam ta eemeſta labad, ka ſchejeenes galwenaſee ſagtu „wadoni“ apſeetinati. Beigās manim ar grehtu ſirdi lihbf ar wezo Ruzena tehwu jajautā:

„Kad atnahlō ſchejeeneſcheem laiſi, Ro žiti Latwji tagad red? ic.“

Stradulis.

No Aderkaſcheem. (Wladaleenes dr.) Lai nu gan daſchi awiſchu ſinotajus paſodo, ka tee žua neta newiſchojot ſinot, ka par muhsu lautu beedribu ſadſiſhwi, tomehr žeru, ka zeen. „Mājas Weeſa“ laiſtajeem neapnits tuwalas ſinas par ſchejeenes ſadeedrigo dſiſhwi, kura mums katram Latweetim paluſe tit mihta un muhsu prahtus pažidinajuſe uſ diſcheem mihteſibas darbeem. — Tagad jau pezi gadi aiſtejejuſchi pagahjibas juhra, lamehr ſche nodibinajās un opſiprinata iripagafu „Aderkaſchu-Plateres-Laurupes“ Labd. beedriba, kura no ſawa eefahuma žentigi darbdodamas, paluſe tagad par eewehrojamatō wiſā draudjē, titpat materialā ſinā, ka ari iſchallā darbidā. Žagerē, ka ta nahlamibā ſafneegs iſhti diſchu mehrtus un ap to pulzejees gadu no gada wairat beedru, kuri ſeedōs ſawus ſpehtus pehō labatās eefpehjas ſehredeenus un grehtdeenus labdarigi pabalſtidami. — ſcha gada 6. janwari bija wiſpahrigā gada ſapulze Aderkaſchu pagafia namā, kuru pehō beedru nolehnuma wadija ſkolotajs J. Bergs. Wiſpirnis beedr. preeſchneeks Krodera lgs nolafija gada pahrfklam. If ta redſams, ka iſrihlotas diwas teatra iſrahdes, weena ſatumu balle un daſchi preeſchlaſijumu wakari. Beedru pawifam ir 45. Beedribas mantiſa ir: pamata kapitāls 275 rbf. no 1889. g. noliktis uſ augtu augteem, 148 rbf. 89 lap. rihižibas kapitāls, no ka nolem 75 rbf. peeweent pamata kapitalam, inventars par 183 rbf. 90 lap., tā tad kopā bej noliktas naudas augteem 607 rbf. 79 lap. Pagahjuſchā gadā palihdſiba ſneegta par 54 rbf. 39 lap. — Pehō tam itla preeſchneezibā eewehleti ſchahdi lūngi: preeſchneeks — J. Kroders, kaſeers — J. Palalnecis, lora wadons — ſkolotajs A. Benjaminsch, teatra wadons — R. Kahrliſch, rakſtwedis — A. Cielis, preeſchneeka un lora wadona weetneeks — ſkolot. J. Bergs. Komitejas ložekli: J. Dambergs, M. Kaſchojinsch, J. Kalninsch, A. Kahrliſch, R. Krūgers. Pehō ta preeſchneeziba nolehma V. gada ſwehtus ſwinet ſch. g. 6. februara m. d. Plateres pagafia namā ar ſwehtu aktu, teatri: „Melnaſ Peters“, meelaſtu un dſeedaſchānu. Nowehlam labas ſekmes jaunajā gadā!

Jaunjanis.

No Dſehrbenes-Drufu apgabala. Kautiſchu gan ſchodeen rakſtam jau janwara 12. deenu, ſneegs tomehr naw wehl aiſween uſnahžis. Laiſs pa leelakai daſai ir ſliſs, bet pa deenai ari paſiſtri ſaſi. Pliſkai wehl ilgak paſtahwai, ſaudis parebſ ſeamaju galigu iſniſchānu. Sneega truhuma beht rodas ari leelatas grehtibas kuru nama materiala peeweſchānas ſinā, ka ari lautu rakſchojumuſ pilſehta nowedot. — Swehtu patezeja lūpi, bej it lahda iſrihlojuma wiſā tuwakā aplahrtinē. Noſehdejam wiſi mahjās, rotas klehpi ſalituſchi, brihniſamees, kaſehō

gan tee daudſajee „mullſchi“ to nedara. . . Ai, ſaldā beſdarbiba!

No Nitaures. Nitaures Labdaribas beedriba pehrngad bija weena no roſgakām Wiſdemes beedribam un laiſkraſti neja par to ſchad, tad eepreezinajoſchas ſinas. Tagad, ka rahbas, naw wairōs gluſchi tā. Pag. gada 12. dež. bija beedribai pilna gada ſapulze. Uſ deenas lahrtibas ſahweja ſtarp žitu rewidentu ſinojums par beedribas pag. gada darbibu un preeſchneezibas iſwehſchānu nahlamam gadam. Wajadſigais beedru ſkaiſis bija ſanahžis, bet iſtruhla rewidentu (!?). Tā tad neaſtikās nekas žits, ka pahreet uſ preeſchneezibas iſwehſchānu. Gewehleja: par preeſchneeku — Nitaures pagafia ſkolos ſkolotaju un lihbfſchinejo preeſchneeka weetneeku J. Supes lgu, par wina weetneeku — Nitaures ſirgu paſta komiſaru J. Uſchmana lgu, par rakſtwedi — „Nitu“ kroga krodſneeku R. Behrſina lgu, par kaſeeri — „Lejas-Kuilenu“ grunneeku R. Gailiſcha lgu. Numas wihrōs nahja uſ nahlamu gadu: ſkolotajs J. Wiſtolina, krahſtojajs A. Elias'a un „Nitu“ ihpaſchneeks D. Behrſina lgi; par teatra wadoni iſwehſeja lihbfſchinejo ſchi amata iſpilditaju J. Schwanka lgu un par deſweſcheem ari toſ paſchus wezo (Weepina un Grabmana lguſ). Kahrliſneekōs nahjo Lafmons, Barnak, Džols un Schumans; biblioteku wadiſi ſch. g. 1. projekam luhdja Dr. P. Soltu lgu (Nitaure) un dſeed. ſch. g. 1. Nitaures draudſes ſkolotaju un ehrgelneeku J. Salzmanu lgu. Tad itla liktis no lahda kunga preeſchā, atzelt pee beedribas paſtahwoſcho „damu komiteju“. Nolehma to darit, bet iſwehlet uſ preeſchu trihs damas, kuruw būtu beedribas leetās runas wihru teefbas. Par tahdam eewehleja Gailiſcha un Tehrouda kundſes un Gailiſchu Wilhelmnes iſdſi. Nowehlam wiſeem labas ſekmes!

A.

No Diſchubſtes. Schejeenes beedribas jau iſpelnijuſchās no daſchas labas puſes atſinibu, tamdeht negribu wairōs leekus wahrdus leetot, minas uſflawdams. Peetiks tad paſneegſchu daſchas ſtatifiſtikas ſinas par ſchejeenes beedribam. Beedribu Diſchubſte ir: „Sowſtorpiga uguns apdroſchinaschānas beedriba“, „Krahſchānas un aiſdoſchānas kaſe“ un „Lautſaimneezibas beedriba“. Pirmā no ſchim beedribam ir ari wezala. Pagahjuſchā gada nowembri ſchi ſwineja ſawus 10 gadu paſtahweſchānas ſwehtus. Žil if iſlaiſtā gada pahrfkata redſams, ſchi beedriba ir nodibinajufe ſewim kreetnu un droſchu pamatu. Beedribai ir 6037 rbf. leekō kapitāls un 161 beedris. Ehtas pawifam apdroſchinas 826, par 296,908 rubteem. Tā ka beedribai pagahjuſchōs gaddōs deefgan maſi ſaudejumi bijuſchi (10 gadu laiſā 2673 rbf. tad jau tagad ir eefpehjamō beedru gada maksu (premiju) paſeminat uſ 1/4 no wiſas gada maksas. Tamlihbf tad ari teem, ka wideji augſti ehtas apdroſchinasuſchi, ir jamakā itai ap 2 rbf. gada maksas. Un ja beedriba titpat moſ no ugunsgrheleem ari turpmal žetis, ka pagahjuſchajōs 10 gaddōs, tad waram droſchi teikt, ka pehō nahkoſchajeem 10 gadeem beedreem nemas wairōs nebuhs jamakā gada maksu (premiju). Beedribas preeſchneeks pagahjuſchōs 10 gaddōs bija Smulan ſaimneeks J. Gohſins. — Pirmajai beedribai blakam ſahjās otra — krahſchānas un aiſdoſchānas kaſe. Ari ſchi jau war ſkaiſitees par droſchi nodibinajuſchos. Bet tā ka winas pilna ſapulze wehl ſchogad naw bijufe, tad par ſcho paſneegſchu wehlatu ſinas. Žaunatā no wiſam beedribam ir lautſaimneezibas beedriba un gar ſcho wiſi wairat intrejejas un ruhpejas. 9. janwari pilnā ſapulžē ſtarp žitu wehleja walde, pee lam eewehleja lihbfſchinigōs, tā ka ſchim brihſcham ir: preeſchneeks A. Sausſups; preeſchneeka beedr. R. Kutenbergs un R. Lanenſteins; kaſeers L. Lihžis, kaſeera beedri A. Witte un A. Strauſſels; rakſtwedis A. Fuſſis; rakſtwescha beedri: R. Behrſin ſch un J. Kluhſinſch. Weſ tam par pahrdotawas pahrfini eewehleja weenbalſigi: A. Krigeri. Tad nolehma uſnemt par goda beedreem: P. Wiſſendo rſa lgu Sw. Peterburgā un Leſtenes Lihw-Behrſes ihpaſchneeku baronu Paulu von Firdſa lgu, eewehrojot winu pulſinūs ſchejeenes ſemtopju un winu intereſchu labad. Tā ka gada pahrfklais wehl nebija pagatawois un itis itai nahkoſchā ſapulžē nolafite, tad par beedribas mantiſas ſahwoſli ſchimbrifſcham newar nelo ſinot, bet gan uſ preeſchu. — Nepatihtamas wehtis man turpretim jamehſta par lahdu wezaku pahri. Aſtahjuſchi ſawus 3 maſos behrninus (1—6 g. wezus) lahdas kaiminu pagafia mahjās, paſchi aiſlaiduſchees neſin turp. 7. janwari ſchee maſee kahreniſchi aukſtā laiſā nowefi puſpiti uſ Diſchubſtes pagafia namu. Teefcham ſchehl klaufitees maſino brehtſchānu; un tomehr mahytes aukſis bijuſchas kurlas preeſch tam.

—eis.

No Rihjas. Wiſeem jau ſen paſiſtamā leeta, ka kurfemes augſchgalis un lejas gals peefkaitami pee Walrijas maſal iſgſihteem apwideem. Paraudſimees itai uſ ſabeedrigas dſiſhweſ wezinatajam — beedribam, tad atradiſim, ka te winu daudſ maſal, nekā žitur, ka peem. kurfemes un Wiſdemes widā, un beedribas muhsu laiſdōs ir deefgan eewehrojama mehraulā, jo to gan neweens negribēs noleegt, ka kreetni wadiſai, darbikai beedribai naw

wis maſs ſwars atihſtibōs wezinatſchānas ſinā un tapehō mums ar preeku jaapſweizē katra tahdas beedribas diſinaſchāna. — Pagahjuſcho rudenī ori pee mums, Rihjā, kas atrodas paſchā kurfemes leja pee juhras, eefahla ſawu gaitu jaunā Dſeed. beedriba. Dſeedaſchāna gan ari lihbf ſchim pee mums tapa druſtu peelopta, bet tas nenofihtnē gandriſi itin nelo, kad diwas-trihs reifēs gadā nodſeed baſnižā pa dſeefminai. Tagad tas, žerams, buhs pawifam žitadi. Aſhiprinata beedriba, kam ſawas teefibas, war riſhotees pawifam ar žitadām ſekmem, un muhsu jaunā beedriba ir parahdijufi labu uſſahltumu, iſrihlotama 6. janwari ſch. g. atlahſchānas ſwehtus ar dſeedaſchānu un teatri. Ka ſchohdus baudijumuſ ari te mahf zeenit, ka ari Rihjeneeki meklē pawadit laiſu leetderigi un patihkami, kur ari kaſ ko mahjitees, to peerahda kreetnais eenehmums, jo tani wakarā eenažis ap 70 rubtu. Aſtikumu nodomats iſleetot beedribas bibliotekas eeriſhloſchānai, žaur ko atfal radifees amots, kur warōs ſmeltees daſchu labu ſelta mahjibu un kur ari leetderigam laiſa kaweklim radifees weela. — Tā tad pirmāis ſolis nu būtu ſperts un tas ir pawejees tihri labi, lai ſitai nu Laimēs mahmina nahf mums ari uſ preeſchu par palihga un paſchir muhsu turpmatō gaitu, tad ari pee mums radifees wairaf dſiſhwiſas.

M. B. Birzg.

Neveles-Papſalas meerteefu apgabala krepofinobakā domenu miniſtrija nopirka Wornſas ſalu par 350,000 rbf.

b) **No žitām kreetwijas puſem.**

No Peterburgas. „Waldbas Wehſineſis“ ſino, ka Wina Keiſariſkā Augſtiba, Weelnaſeene ſenija Alefandrona ſaderinojuſees ar Wina Keiſariſkō Augſtibu, Weelnaſu Alefandru Michailowiſchu.

— Senators Schanſchins atzelt no mehneezibas pahrwalditoja amata un wina weetā eezelis ſenators Goremiſins, kuruw teel peeſchſirtas teefleetu miniſtra beedra teefibas. Senata pirmā departamenta wirtſprokuroſs Butſowſkis eezelts par teefleetu miniſtra beedri. Par teefleetu miniſtrijas pirmā departamenta direktoru eezelts ſchis miniſtrijas otrā departamenta lihbfſchinejais direktors Schmemans, Krafowſka weetā, kureſch eezelis par apſpreedejas padomes ložekli.

No Peterburgas. Kā walſſbanta iſſino, tad ta no 17. janwara ſahlot nodomajufe ſawdōs ſantordōs un ſilialēs eewefi jaunū ſelta pahrmamas lahrtibu, pehō kuras ari ſumas kaſ maſakas par 25 un pat par 10 rbf. warōs pahrmaint.

No Pleſlawas. Pagahjuſchā mehneſi, ſwehtdeen, 19. dež, Pleſlawas Latweeſchu beedriba iſrihloja baſaru Latweeſchu ſkolai par labu, kura pehdejā laiſā aiſ nola wetas mahjitoja wehſchānas žeta truhltumu uſturas ſinā. Daſchāi labai baſara wezinatai — tauteeti, kaſ ſawu glihto roku darbu dahwanu peefuhtijufe pat no tahſeenes, patiſtees ari ko dſirdet par ſchi baſaru iſdoſchānos. Wiſlabati buhs paſlauſtees, ko par to dſird runajam no žitu puſes. „Pleſlawas pilſehtas lapa“ par ſcho baſaru rakſta tā:

„Latweeſchu baſars. Kluba „Semeinij kruſhol“ telpās Latweeſchu beedriba iſrihloja wakaru ar baſaru labdarigam mehrtim (Latw. ſkolos uſtureſchānai). Mehō apmeklejam ſcho wakaru plſt. 7 un atradām jau telpas pilnas ar weeſeem. Weelā iſpuſchotā ſahle ſahweja galdu rinda, apkrauta ar jo daudſ roku darbeem, kaſ bija toti labi iſſrahdati. Aplahrt ſcheem galdeem ſila jautra dſiſhwe: jo ſkaiſtu un derigu leetu pahrdōchāna ſchigli ween weizās; ženas bija toti lehtas un turklaht daudſ leetu darbōs bija gauſchi ſkaiſis un ſmalts. Drihſā laiſā leelā daſa leetu bija pahrdota, un kaſ atlika, tāſ ita uſ ahtru roku iſloſetas. Uſ ehtrades (paauſtuma), kaſ ſkaiſti bija apſtatita ſweſchſemu augem (rodu puſem), pa brihſcheem ſapulžēs dſeeditaju koris, kaſ uſjaurinaja ſchi wakara weejuſ ar Latweeſchu tautas dſeefman un daſcheem žiteem, ka: Mendelſona u. ž. kompoſitu muſikas gabaleem. Dſeedaſchāna aiſlana ſoti mihti; itai ſchehl, ka wihrēſchu balſu pulžinsch bija par maſu pret kundſchu balſu leelo ſpehlu. Bet par to nekas, dſeedaſchāna bija par leelu preefa budijumu wiſeem wakara weeſeem. Dſeedaſchānai pa ſtarpam aiſlana ſara muſikas koris. Pehō pabeigtas leetu pahrdōchānas, galdu un ehtrades notrawaſchānas, eefahkās jautra deja, kaſ wūlkās lihbf plſt. 4 rihtā. ſchis wakars pilnigi labi iſdewās un iſſchihreās no neſen iſrihlotā, tahda paſcha Wahju baſara žour to, ka ſchi wakara programā ſahweja dſeedaſchāna. Patihkami bija nolaufitees Latweeſchu jaunkundſchu ſpirgātās, labās, dabigās balſis, kaſ turklaht paſchas leelako daſu bija gehrbuſchās tautas apgehrebā. Pa dſeedaſchānas laiſu, wakarā bija klahri ari wiſe-gubernatora lgs, grafs Aderbergs, kaſ nopirka ari ſawim daſchas baſara leetas (fewiſchi Latw. mahmulinas auſto ſmallo wadmalas drehbi) un ar leelu uſmanibu nolaufižās dſeedaſchānā; wina augſtiba, ka leetas, pirmo reif buhs nolaufižees Latweeſchu tautas dſeefmās. Uſ žiteem wakara weeſeem, — kaſ nebija Latwju dſimuma — ſchis wakars aiſtahja žoti ſimpatiſku eefpaidu.“

No šamās puses mums tikai jāpēfihmē, ka wijs basara eenehmums bija pahri par 400 rbf., un šaidrs atlikums 235 rbf. — Šche godam preeminams, ka šchoreis, un tā arweenu, pee basara leetu sanemšchanas, salahrtoschanas, pahrdoschanas, ar wahrdū — wijsa walara galwenako rihloschanas usnehmās zeen. Klawan ldsē ar sawām ischalajām jaunfundsem; pee lam schis zeen. ldses schahdds atgadījumās ar leelako preeku un laita seedoschanu scho darbu tā allasch lahrīgi ispidija, atfazidamās pat no ziteem ta walara preekeem. — Gods un slawa jāisfata ari tam pulžinam un sewiški daitajām dseedatojam, kas nebija laitu un solus toupijuschas, wisadus schlehrstus pahwarddamas un sanahbdamas us dseedaschanas ismehginajumeem, dseedajuschas no firbs un ar labu prahju un zaur to ari firbi walara weeseem preekā pazilajuschi ar muhju tautas dseesnam. — Wet schehl turklast, la dascheem tomehr bija truhjis daitās isglijotās firbs un dseesmu gara, kas dseedat lihdsi buhtu warejuschi, bet sawā gara nabadfibā bij' atrahwuschees un pat žitus raudsijuschi aturet no tautisla preeka — padseedat latwijski. Tā starp žitu, žil labi atminams no pirmajeem Plest. Latw. beedribas gadem, tad stipri ween un pee latra Latwju isrihlojuma dšihwi peedalijs schejeenes Mehrneeku skolās audseki — tauteeschi; bet schoreis, tā dsirdejām, peedalijs tikai weens no daudseem. Wet tomehr ar weenu wehl mehš zerefin to labako, ka ir nepeeauguschee augš garā, sapraschanā un ari tautisla paschapsinibā.

Sila-Parens.

No Masfawas. Witorowš, kuršch bija nogalinajis Pimenowu un winas lihki breefmigi fagraisitu un faktropotu tā bagaschu aissuhitjis us Brestu, noteefats us wišu muhšču pee spaidu darbeem.

Nowowas tirgotajs Fedorowš Dubrowins, tā laitrasti wehiti, winnejs pehdejā premiju biketu islofeschanā 200,000 rbf. leelo winnestu.

Kurfkā pehdejā laikā pastahw leels aukstums, lihdsi 30 gradeem. Wairak semneeki jau nojaluschi, gan ari apfaldejuschki rotas, kahjas, gihmi. Puini aš leela aukstuma nokrihtot skreedami semē un esot pagalam. Ari wiski uskrihtot nereti sahdschas lopeem. Seemas sehja no augstuma stipri žetufi. Tā tad posts leelu leelais.

No Rigas.

Rigas Latw. teatris. Swehtdeen, 16. janvārī Rigas Latw. teatri israhbija Schellspira „Wenezijas tirgotaju“. (Luga publikai jau no agrakeem laikeem pasichstama un tapehž par to neko neteiksim. Publika bija eeradusees sewiški leelā skaitā, tā tā teatris bija waj gluschi ispahrdots. Redot til pilnu teatru tautschu, firbs teescham eelshgsmojas, ka publika sin zeenit kreetmus baudi-jumus un ar preeku noet us teatru. Nu, un swehtdeen ar' isktars dabuja lo baudit un wareja pitnigi apmeeri-nats pehž teatra dotees mahjā. Luga, lai gan daschi gaboli tajā preeksch muhšu laikeem jau nowejuschees un pagruhti saprotami, tad tomehr ta ašween wehl espehž isihiti skaitojus. Alteeri wiski sawas lomas bija jo apfinigi un ruhpiigi esludėjuschki, ka tihri preeks bija noslatitees weiklajā spehleschanā un gluschi newitot scho rindinu rakstittajam pluhda Zeltera wahredi pahri luhpam: „Jods lai parauj wišu kritiku, lai dšihwo muhšu alteeri!“

P. S.

„Baltische Monatschrift“ nš preekschu ismahš Rigā un newis wairs Rewelē, tā lihdsi schim.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Esmu eewehrojis, ka daschas tirgotawās un magasinās dselsu krahnis eerihlotas un top kurinatas, lai waretu minetas ruhmes fahidit. Ewehrojot to, ka pihž Rigas pilsh. buhwilf. pant. 6., 7., 49., 50.—57., tahdas krahnis tikai ar pilsehtas waldes buhwilfomijas atkauju drihtsi eegrofti, — usdodu eezirtu pristawu lungeem deht nelahr. tidu un ugunsgrahlu nowehrschanas personigi pahrlzejinatees, kurās tirgotawās un magasinās ihpaschi tahdas krahnis eerihlotas un waj schi cetaise ar ihpaschu atkauju notituse.

Peepeschi nahwes gadiseeni. Mahjas ihpasch-neeks kahrlis Hald, 66 g. wežs, nomira peepeschi nakti us 14. janw. sawā dšihwolti pee Marijas eelas Nr. 32. Pehž ahrita domam nahwes žehlons firbs treela. — Gorodomojs Nr. 21 atrada gauschi behdigā stahwolti 13. janw. wafā Pils-eelā kahdu nepasihstamu wihru, kas semi sauzās par Antonu Rudelaj, un juhtija to us slinniju, bet želā us iureeni tas nomira; tadeht wina lihdsi tapa nodots usschlehrichanai.

Melaimes atgadijums. Iļ Daugawas, netahfu no Kruhmina jalinās, 12 g. wezais semneeka dehts Jahnis Sibrinšč mekleja tur 12. janw. sawu pasaudeto lauschamo dšelfi, pee lam no jalinās ašstaneja slimes schahweens un weens stroschu grands lehra Sibrina ozi. Ewainotais tita nometis agu-slinnijā un leeta nemta ismekleschanā.

Paschnahwiba. No Rigas aprinta sche eenahwuscho 50 g. wezo semneeku Andreju Sturi atrada 14. janw. no rihša Masfawas eelā Nr. 140, eebrautšchanas stalli, pakohruschos. Paschleptawibas žehloni wehl nesinami; preekschawatā Stuhris bijis nodewees dserschanai. (R. P. P. A.)

Teesu leetu nodala.

Jaut.: „Esmu pirjis mahju un solijees 2 gadu laikā pirtschanas naudu aismatsat. Wet scho 2 gadu laikā tomehr nepaspehju wisu aismatsat, paliku 50 rbf. paradā. Mahjas pahrdewejs draud, mani no mahjas isweesti, ja winam truhstoschu naudu drihsumā nesamatsaschot. Waj winam buhtu teesiba to darit?“

Atb.: Tā tā mahja jau ir no pahrdeweja nopirkta, tad ta tam wairs nepeeder, un tamdeht winsch newar pirzeju isweesti is mahjas. Wet pahrdewejs war truhstoscho sunu (50 rbf.) peedsiht no pirzeja zaur teesu un ja pirzejam žitas mantibas nebuhju, ar lo segt scho paradu, tad pahrdewejs war likt mahju pahrdot wairak-fo lischanā un tad tikai paradneekam buhs jāisheet is mahjas. Tamdeht paradneekam wisadā wihšē jarauga drihs samatsat paradu un nepeelaisi pee suhdsibas.

Grahmatu galds.

Sapnūs un nomodā. Dsejoki no Grünbergu Petera (Wilna). Želgawā, S. J. Drawin-Drawneeka generalkomisija. 1893.

Par scheem dsejoteem „Balt. Wehstn.“ usdseedaja slawas dseesmu jau ilgatu laitu pirms wina parahdšchanas publikas preekschā, pee tam — it tā us leezibu par dsejoku kreetnumu — ašrahbidams us to, ka tee dahwinati J. Lautenbach-Zuhsmina lgam. Utrodot tahdu glaimu ašrahbdijumu „Baltijas Wehstnesi“, bija jadomā, ka jaunee dsejoki buhs ishts mahšlas raschojums, kas tahdas eepreekschejas usflawas zeenigs, bet ahžino grahmatinu lasot, waram no jauna pahrlzejinatees, žil noschekhojami weeglprahitigi un pawirschki pee mums mehds sarakstīt kritikas. Lai lasitaji paschi waretu pahrlzejinatees, ka schis muhšu pahrmētams dibinats, mehš juhtamees peespeesti, Grünberga lga gara behrnam dahwat wairak telpas, nekā tas zaur sawām dahwanam ishi pelnijas.

Tā tā Grünbergu Petera lgs muhšu zeen. lasitajeem buhs tiikab tā neposihrams, tad wispirms pasahstisim, tā winsch pats semi tehlo „Sapnūs un nomodā“. Te wina wahredi:

„Neapoptā tautas drumā
Stahds pehž stahda sahla augt,
Eltu deewi pihschids grawa,
Tauta sahla ašpirgt, plaukt. —

Tautas drumā strahdat lika
Ari manim tautas gars,
Jo kas gara tumšā twihla,
To wehl bija milfigs bars.

Dsejas deewe manim rotās
Jauku kolli eelika,
Luh! is winas preeki, molas
Žehlās slonās ispluhda. . . (3. un 4. l. p.)

Tautas labā Wentas lejā
Nepeekusdams puhlejos,
Lihdsi ziteem tautas dehleem
Regaisā ar' žihnijos.“ (13. l. p.)

Tā tad tautas gars dsejneekam lizis preeksch ta milfigā bara strahdat, kas wehl gara tumšā twihst un to winsch isdarisjis Wentas lejā kopā ar ziteem tautas dehleem negaisā žihnidamees. Wef tam winam dsejas deewe eelkuse rotās jauku kolli, is kurās žehlās slonās pluhst molas un preeki. Melamedamees pee Grünberga lga jaunā atraduma muhšu kulturas wehsture, proti, ka tauta tad sahla ašpirgt un selt, kad eltu deewi pihschids grawa (st. 3. l. p.), mehš turpmal apstahsimees: 1) žil jauki stan dsejas deewes Gr. lgam dahwatā kolle un 2) žil muhšu dsejneeks pasrahdajis preeksch ta milfigā bara, kas wehl gara tumšā twihst.

Memim dsejoki „kolletajs“ (6. l. p.), tur lasam:

„Luh! kolli, kas rotā, winsch stihgo,
Ta sehri un mihligi stan,
Un slonas us debesim lihgo,
Sirds klusus preekus tur man’.

Doti interejanti dsirdet, ka firbs debesīs mana klusus preekus.

„Raug', debes' raud asaras gauschas
Un daba tā sahpeš daudš žeesch,
Un wehtras pret klintim tā lauschas,
Ka buhtu, tā winas kas speesch.“

Lai gan jau jaapbrihno dsejneeka juhtiba, kas sajuht, ka daba tā sahpeš daudš žeesch, tomehr wehl daudš wairak apbrihnojamas mums scheet pret klintim speestās wehtras. Janoschchlo til, ka dsejneeks nepeemin, tā tahdas kondensetas (sapeestas) wehtras isktatas un waj tās ari kaut kahdi isleetojamas.

„Jo negaisi minkali greešchas,
Jo mihktas slonas ispluhst
Iš kolles, — un jaunellim speeschas
Tad kruhtis, firbs dseesmas tur kuhst.“

Mehš gan bijām dsirdejuschki no „salaustām“, „sagraustām“ u. t. t. firdim, bet tihri kas jauns un originels ir „iskufuse firbs“. Waj tahdu dseesmas kausetu firbi wajadibas brihdi newar isleetot preeksch jaungada laimes leeschanas alwa weetā?

„Iš neezigām pasaulēs leetam
Nemirdš wina (t. i. kolletaja) zenteenu stars,
Pehž augstakām, swehtakām weetam
Twihsti, slahpst un til zenschas ta gars.“

Reti skaita aina jau ir „zenteenu stars“, bet wehl daudš skaitata ta top, ja schis zenteenu stars nemirdš neezigām pasaulēs leetam. Tahds ir „kolletajs“.

Greesfimees tagad pee 9. l. p. nodrutatā „dsejneeka lapa“. Dsejneeks mums tehlo miglainu wasaras nakti. Wijs klufs, pat putnu dseesmas palejā aplufuschas. Ir jau spožu stunda, pusnaktis un te is debesīs augstumeem nolaischas us kapenem kahda „skaita, glihta deewe“. Lehneem, droshceem foteem wina eet pa kapehtu un tad issamisdama teiz, ka wina arweenu walti nahkot, lai redsetu, ka tanta „tewi (laikam dsejneeka, par kuwa kapu Gr. lgs tāsas runat) teescham firbi nes.“ Tad ta turpina:

„Walti gaidu, lai reis tauta
Tawu kapu godā žet,
Un par pateizibas fihmi,
Peeminekli wirsū wel.“

„Peeminekli wirsū welt“, ir teescham daita sika formal Bet nu tahfat!

„Teikuse schos wahrdus, deewe
Dufmigi us semi sper.“

Kas to buhtu domajis, ka deewes tāpat sper, tā žiti mirstigi radijumi! Ja, ja, muhšču dšihwo un muhšču mahzees!

Waj lasitaji sin, lo kapehtās apshimē melnee kruhti? Ne! Nu, tad klausatees un brihnotees!

„Melnais kruhts us lapa kopas
Mahda, tā sche atdus firbs,
Kurā žihnijas preeksch tautas,
Kurās slawa dseesmas mirds.“ (10. l. p.)

Kas to buhtu domajis, ka sewiški lauku un nabagu kapehtās atrodas til daudš firschu, „kurās žihnijas preeksch tautas, kurā slawa dseesmas mirds.“

Waj esiet jau redsejuschi paleju, kas žeto? Dsirdeet ween:

„Luh!, beesja nigla pazetas
Pret birstalu is palejas,
Kas maigā wal'ra klusumā
Jo smagi welkas tahlumā.“ (19. l. p.)

Tā tad paleja, lai gan smagi, tomehr „welkas tahlumā.“

Daudš ir rakstis par mihlestibu un winas dabu, bet neweens — žil mums sinams — naw nahžis pee tahdeem rezultateem, tā Grünberga lgs. Winsch atradis, ka mihlestiba ir — schidrumus. To redsam 22. l. p., tur witee: „mihlestibu malkeem dsehru“ un 29. l. p., tur lasam: „malkeem mihlestibu smet.“ Ja muhšu dsejneeks naw maldijees, tad drihs ween mihlestibu dsers un smels neween malkeem, bet ari puspudelem, pudelem, kanam u. t. t.

22. l. p. „masa spulgazina“ puschto sehnam žepuri,
„Kamehr schis to nemanoti
Rotās slehdsja, sluhstija.“

Om! Sehnam laitam bijuse Albericha tarnkape!

Žhsumā wehl peeminefim, ka Grünberga lgs dseed par „mihlestibu baltām“ (22. l. p.), par „pukitem raibām“ (23. l. p.), par „dabu, lo rudenis schkirsiā slehds“, par „slapju wehju, kas druhmi trauz, par „sauli, kas lihgsimi smaida“ u. t. t., u. t. t.

Muhšu dsejneeks ari pilnigi sajuht sawus nopelnus. 38. l. p. winsch par semi saka:

„Mahjas wahrtus redsu weram,
Tehws un mahie preim strej, . . .
Sawu roku juhtu tweram,
Wrahli, mahsas ap man dej.“

Deja laitam noteel pehž Israeta behrmu parauga? Wet tahdeht to dara brahti un mahsas ween? Wuhju jau daudš leelaka deja, kad to isdaritu wisa tauta.

Bet lai nu peeteel peemehr! Ja wehl peebihsum, ka wišā grahmatinā naw ne weenas dsejas, kas buhtu pilnigi zeeniga, ka to žet publikai preekschā, tad lasitaji sin, kahdas sehnlas daschi kritiki jo firsnigi eewehl publikas eewehribai. W.

No jaungada wisitem atpirkuschees:

- Pehž Peterburgas Latw. palihdsibas beedr. listes.
Smiltneeks.	J. Jankowstis.
J. Vogelmanns.	M. Brimbergis.
Wifina Jahnis.	Kattina Kriščus.
Lulasa Jahnis.	
- Pehž Peterburgas Latw. labdar. beedr. listes.
Mijups, R.	Sals, D.
M. N.	Sanders, J.
Jankowišs, R.	Sterns, L.
Kalnawarns, A.	Stufmans, R.
Magasinsch, Fr.	Stephany, J.
Pehž, D.	Wiffendorffs, S.
Remnikis, M.	Ziruls, R.
- Pahrmatsajuschki: Magasinsch, Fr. 1 r., Pehž, D. 1 r., Remnikis, M. 1 r., Sanders, J. 2 r., Wiffendorffs, S. 2 r.
- Pehž Beepajas palihds. beedr. listes.
Putninsch.	W. Neulands.
Upenees.	E. Pinne.
Maurinsch.	Reimers.

Matisons. J. Dinveets.
 J. Tohmē. D. Surlowstis.
 J. Sahle. Bahrmalfajis: Ipenekis 1 rbl.
 Behz Kolneses dseed. beedr. listes.
 Karlis Klawinsch, Koln. dseed. Andr. Freimans.
 beedr. preeksneeks. B. Wihtfina.
 A. Maderneeks, Wez-Bebrds. A. Rasparjon, Klawfalnā.
 K. Grobinsch, Kolnesē. Popu Karlis.
 J. Schagatis, Kolnesē. L. Diedrichsen.
 J. Pihz. Neulands.
 K. Nofalns, Kolnesē. Andr. Lasdin.
 K. Staprans.

Behz Kujenes semkopibas beedr. listes.
 B. Schmidts. R. Lepke.
 Gustaw Bergsohns. J. Drehlin. (15 kap.)
 J. Lorenz. M. Ahrigal.
 J. Bofch. J. Sarin. (15 kap.)
 T. Melders. T. Mellup. (25 kap.)
 W. Beldau. J. Albering. (15 kap.)
 N. N. T. Krampus.
 J. Krause. Peter Grünwalds.
 P. Schmidt. Karlis Michelsons.
 J. Bidin. K. Ceepinsch.
 K. Kreems.

Behz Walmeeras fadr. beedr. listes.
 J. Krodneeks, Maskawā. J. Peterfons, Tojchās.
 W. Schwede, Walmeera. Fr. Kulle, Walmeera.
 J. Entmans, " G. Freyberg, "
 J. Behfis, " B. Carlswas, Burimeekds.
 A. Schmidts, " N. N., Seku frogā.
 J. Gudielinsch, Ravg. Mitsch- P. Neulands, inspektors,
 tendis. Maskawā.
 J. Kuls, Walmeera. J. Neulands, mahjit. Walm.
 N. N., Seku muischā. C. Stratinich, Walmeera.
 E. Sahzers, Walmeera. P. Purinsch.
 Sternmonis, " Dr. Grünbergs.
 G. Grafmonis, " (50 l.) A. Sihmanis.
 W. Baltahbols, " Behteneeku Peteris.
 N. Kreischmanis, stud. med., A. Rampe, Walmeera.
 Walmeera. J. Baltahbols.
 J. Marowstis, Kolmuischā. K. Wihtols, Gaidēs.
 K. Kreischmanis, Walmeera. J. Wiljinsch.
 Markowā, Walmeera. J. Bärdeks.
 J. Dolinsch, Walm. mahz. m. Th. Grassmanis, Walmeera.
 T. Nält, Kolmuischā. Jelminsch, promijsors "
 P. Müllers, Walmeera. Dikars Seimans, Kaugur-
 M. Peterfons, Gaidēs. muischā.
 Bahrmalfajischi: K. Kreischmanis, Walmeera 1 r,
 Dr. Grünbergs 1 r.

Behz Weetalwas labd. beedr. listes.
 Janlamu Andrejs, gruntn., Bruhfs, J., Weetalwā.
 Weetalwā. Kalninsch, J., ar kundsi.
 Sahlsichu Andrejs, Obseena. Ministrijas skolas skol.,
 Weetalwā. Weetalwā.
 Rozenn Johnis, gruntnieks, Rozens Peters, tugu kapt.,
 Weetalwā. Weetalwā.
 Budowstu Peters, gruntn., Augusts M., skolotajs, Wif-
 Weetalwā. talids.
 Budowstu E., fundse, Wee- Bekers, M., drehneeks,
 talwā. Weetalwā.
 Salinu Jakobs, tirgotajs, Meichsers, A., semkopis,
 Weetalwā. Obseena.
 Mariacs, Поня. Урядн., Siduks, W., ralswebis,
 Weetalwā. Obseena.
 Duhmu Andrejs, gruntn., ar Jantaws, M., skolotajs,
 kundsi, Weetalwā. Weetalwā.
 Pilfatneeku Karlis, kommijs, Behfis, J., semk., Obseena.
 Weetalwā. Siduks, Karlis, seerneeks,
 Bumbars, P., semk., Obseena. Weetalwā.
 Schleferu Zahnis, strichwers, Druweena.

Behz Alufnes dseed. beedr. listes.
 Sihla, K., Alufnē. Broemse, E., Alufnē.
 Ratteneeks, Gustaws, Alufnē. Sihla, Ernsts, "
 Sihls, D., Alufnē. Raeders, R. J. "
 Duntels, A., " (50 l.) Opmans, P.
 Berlule, J., " Mangus, skolotajs, Ait.
 Behz Siguldas labdar. beedr. listes.
 Apfinsch, P. Kreilis, P.
 Benjamin, Th. Dolphy, R.
 Nihlinsch, J.

Behz Limbaschu sadraudzibas beedr. listes.
 Anschmidts, R., Ahrzeemā. Wellie, J.
 Schmidt, G., jun., skol. Vallin, P., Skulte.
 Kauping, E. Weidemann, P.
 Dimsbergs, E. Niemann, O., prim. adv.
 Piteum, P., semk., Buikēle. Renning, Jr.
 Bahrmalfajis: Anschmidts, R., Ahrzeemā 2 rbl.
 Behz Suntaschu listes.
 Romans, Jr., Suntaschds. Suntasneeks, Suntaschds.
 Pawars, " Bobuks, M., " (50 l.)
 Robebanms, J. " Kranklis, J., uradniks, Sun-
 Def wahrda " tashds.
 Grünbergs, A. " Widinsch, K., juhmalā.

Watejas webstules.

Cewebribal! Tamdehī la „Rahjas Weešis“ tagad isnahi trešchde-
 nās, tad mums wairē nam espehjam „deemalpojums“
 ceweetos „Rahjas Weešis“, bet gribēdami ispatit jēn. abonē-
 tem, tad mehs ispatit „deemalpojums“ fawisichās lapinās,
 kurās „Rahjas Weešis“ abonenti turjamal peeltē-
 nās un sešdeņās wairē sanemt „Rahjas Weešis“ espedijās.
 Rīgā, pee Petera bairnijas.
 W. S. — Saldā. Juhhu fanojums nonahja par weblu.
 Old-gu — W-les Sto — da. Kur darbi? Mums tee papree-
 schu jareds.
 Al-nim E. — T — nā. Rastis „Mushu jaunawas“ re. mums
 neber, waret winus sanemt atpaka.
 P. Ed. Wa — fkim. Ar preeku usnemam lobus un labi kullotus
 stahsus is Kreemu walodas. Sewischi isfludinat, nehušo no
 leela swara. Waret jau tāpat weizinat.
 K. S — nam — W — wā. Kairni luhdsam mums pētrahdit Juhhu
 labo grību darbd, celam tas nam notijis, mehs Juhhu luhdsam
 newaram ceweetrot.

Ol — ju — P — rā. Neber.
 Bau — ru S — nim — Weetalwā. Juhhu luhdsam newaram is-
 pitit, tapeh; la mums newenas weetas nam brithu.
 Au . . . p . . . S. Dejois „Seemas fwechitu walarā“ preeksch „M. W.“
 pahrat nederigs. Juhš ne-efat netahds ihsti bjeineeks, talab
 daritu loti prahgtigi, ja bjejas lokli us wifceem laiteem palahrtu
 wadsi, jo Juhš tilpat tai neweenas ihstas stahds neishwiltinafeet.
 Reb.

Tirgus finas.

Rīgā, 17. janvārī 1894. g.
 Senas schabdas:
 Rudi, 120 mahz. fm., malfā 64—68 lap. pudā.
 Kweefchi, 125—129 mahz. fm., 80—84 lap. pudā.
 Kweefchi, schabwet, 100 mahz. fm., 74 lap. pudā; Kurfemes, peh;
 labuma, 62—66 lap. pudā; Kreemu 55—65 lap. pudā.
 Anfas, schabwet, malfā us weetas (Rīgā) 63—64 lap. pudā;
 Kreemu 62—76 lap. pudā.
 Linfehklas, brahka, 87 1/2, malfā 136 lap. pudā; siepu fehklas,
 143 lap. pudā.
 Kanepes malfā 110 lap. pudā.
 Lini, stingri.

No ahrsemem.

Wahzija. Wisi laifraksti tagad plashchi pahrrunā
 keisara Wituma un firsia Bismarka tuwoschanos resp. is-
 lihgschanu, las manami wifus pahrsheidja. Bismarks
 agrati wairat reises bija aifrahdbijs, la keisaram Witumam
 us islihgschanu jasperot pirmas solis. Schai finā firsis
 Bismarks ari panahjis, to wehlejees. Keisars Witums
 schai leetā pateesi spehris pirmo soli, nosubtidams us
 Friedrichsrubi grafu Moltki ar sewisichu rakstu un weseļu
 lasti wihno, kuresch, la jadomā, huhs bijis wihns, „lahds
 bjeirts til teel waldneeku bshires“. Firsis Bismarks par
 patihkamo dohwanu finams tuhlin fitnigi pateizās, apso-
 lidamees drihsunā erastees Berlinē, lai pats waretu kei-
 saram par to personigi pateitees. An 26. (14.) janvārī,
 ap pulkst. 9 no rihta, la telegrafs fino, firsis Bismarks,
 pawadits no sawa dehla grafu Herberta, Dr. Schweningera
 un Dr. Kriandera, demās is Friedrichsrubehs zētā us Ver-
 lini. Friedrichsrubehs flazija publika apswiweiza Bismarku
 leeliskam gawilem; sechi balti gehrbuschās jaunawas gahja
 winam papreekschu, laifidamas pules. Wilzeenam aif-
 brauzot sapuljeschees laudis jawimigi ussawza Bismarkam
 augstu laimi. Ap pulkst. 1 pehz pusd. Bismarks eebrauja
 Berlinē ar wainageem puschlotā sewisichā wilzeenā. Sta-
 zijā winu sagatbija un firnigi apswiweinjaja Bruhfsijas
 prinzis Heinrichs un zitas ofizialas personas. Pee flazijas
 bija sapuljeschees tuhltoscheem kauschu, kuri Bismarku
 apmeizinoja gawilem. Firsis Bismarks isstatijās ihsti
 schirgts, jautrs un bija manami aifrahdbijs. Ar prinzi
 Heinrichu wini eelahpa grefnōds pilsgalina ratōds un pa-
 waditi no kiraseeru eskadronas, brauja us pili; zētā publika
 fweeda pules ratōds. Pee pils peenahluhchi, Bismarks ar
 prinzi Heinrichu mustai atstono nohtaigaja gar goda kom-
 poniju. Pili ee-ejot Bismarku sanehma keisars Wifums,
 kuresch palika ar Bismarku ilgaku loitu diwatnē. Pehz tam
 notureja brokastu, las bija sarihkots tilci preeksch keisara,
 keisareenes un firsia Bismarka. Pehz brokasta tuwojās
 prinzis Heinrichs ar keisara behrneem. Pehz tam keisars
 isgahja un tita no laudim preezigi apswiweits: Lai dshwo
 keisars! Lai dshwo Bismarks! Ap pulkst. 3 grafs Ka-
 prinis un wisi walschsekreteri nodewa famas kohrtis Bis-
 markam. Wilspreekschā sapuljeschā leeli kauschu dari, kuri
 pasahwigi sweiznadami israhdbija sawu peekrichanu. Kei-
 sara pahris, printschi un firsis Bismarks wairat reises pa-
 rahdbijās us werondas. Bismarks bija redsami aifrahdbijs.
 Pehz pulkst. 7 wakarā tant pat deenā firsis Bismarks kopā
 ar keisara pahri brauja us flaziju. Wifur zētā winus jawi-
 migi apswiweinjaja. Keisars Bismarku pawadija lihds pat
 wogonam, ipeida Bismarkam rofu un ischupstija tam wai-
 rakahrtigi waugus. Kad Bismarks bija eelahpis wagonā,
 Keisars Wifums runaja lohdsus wahrdus ar grafu Herbertu
 Bismarku un pehz tom wehl sanujās ar firsu Bismarku,
 kuresch ar pliku galwu stahweja isleezees zaur logu. Publika
 jawimigi usgawileja keisaram: „Lai dshwo!“ Pehz tam
 publika ussahla dseedat: „Deutschland, Deutschland über
 Alles“ (Wahzija, Wahzija pahz wiju) un wilzeenam aifbrau-
 got laudis atkal ussawza: „Lai dshwo“, us to Bismarks pa-
 llanidamees pateizās. Lihds ar firsu Bismarku ari aif-
 brauja grafi Herberts Bismarks un Wilhelmus Bismarks
 un Dr. Schwenigers. Salona wagons bija pahrpildits
 pukm. Tahdejadi telegrafa finas smalti jo jntalki ap-
 raksta Bismarka zelojumu us Berlini, wina sanemichanu
 un pawadichanu. Bet lahds jekas nu huhs schim zelo-
 jumam, tā tagad wispahri laufa galwas; weena dafa
 preezijas, zeredama no tam eeguht lahdu labumu, otra
 atkal baitojas un treschā no wina mas to zer un fagaiba.
 Mums schkeet, to, jebichu gan islihgschanai dachā finā
 deesgan leela nosihme, tad tomehr tai wairat primat-
 raksturs. Ra Bismarks atkal nahktu pee waldbibas sihres,
 gubhti tizams; tāpat jaschabdas, waj tas usnemsees wal-
 dibas padoma deweja lomu, jo pret to tas agrati loti aif-
 usstahjās.

Serbija. Gubhti laisi, dshird wijur suhrojamees —
 un grubhti laiki pateescham ari peenahluhchi Serbijai.
 Serbu tauta wispahrigi ir brighwprahgtiga un sin brighwi bu
 zeenit. Pehdeja laika Serbijā walbija radikalā Gruitscha
 ministrija, aif kuras stahweja tautas wairakums, tā la
 radikalī stingri aifstargaja nabagato kauschu interesees. Bet
 ar laitu starp jauno Serbu karali Aleksandru un radikalā

Gruitscha ministriju iszehlās plaifa, kura wis nemafinajās,
 bet peenehmās. Karalis arweenu wairat fagahjās ar
 ministrijas pretineekem — un galu galā plaifa palika
 til leela, la radikalā ministrija jutās peespeesta atlahp-
 tees, tā la karalis Aleksandrs bef ministrijas finas un
 atka ujas bija aiginajis sawu tehru Milanu is Parises
 nahkt at palat us Serbiju, kuresch, tā jakot, pret sinomu
 sumu atsozijās no sawām teesibam us Serbijas troni,
 no Serbu pilsonu teesibam un apsolijas nenahkt us Ser-
 biju atpaka. Milana atpaka aiginaschana bija ihsti pret-
 likumiga. Gruitscha ministrija tapeh; sawā atlaischanas
 luhgumā stingri pretojās Milana atpaka nahkschana, las
 eewehrojot kauschu domas un juhtas warot tilkas preeksch
 Serbijas, la ari preeksch trona buht par leelu postu.
 Ministrija newaredama tamdeht par karata neliku-
 migo soli usnemtees atbildibu, atlahpjotees. Agratais
 Serbijas karalis Milans ari pateescham tagad jaw Bel-
 gradē pahrbrauzis un usnehmis farunas ar wairakeem
 partiju wadoneem deht jaunās ministrijas fastahdbichanas.
 Pehdigi pehz daudis pahlem agratajam Serbu suhntim
 Wihnē Simitschom ari isbewās fastahdbit jaunu ministriju,
 kurai naw netahda stingri zeeti noteikta rakstura. Runā,
 la karalis preeksch jaunās ministrijas fastahdbichanas lizis
 preekschā setoschus nosajijumus: atzelt likumu par Milana
 israhdbichanu, nobeigt prahwu pret liberalo ministriju, at-
 faut karalim eezelt Belgrades preekschu, kura ministri un
 wadit ahrseemes politiku pehz pascha patihschanas. Bet
 ministrija, las peenem tahdus nosajijumus, ari lihds ar to
 paraksta konstituzijai nahwes spreedumu. Jaunajai Simi-
 tscha ministrijai jau parego drihsu galu — un la ta ilgi
 spehs turetees — jaschabdas. Wispohri eewehrojot karata
 Aleksandra patwarigo rihstoschanos, walschsatwerfmes li-
 kumu aifstorchanu un Serbu tautas brighwibas zeenichanu,
 usmahjās domas, la Serbijai war peenahkt breesmigas,
 nebalzas deenas.

Telegramas.

Peterburgā, 16. janw. Wina Majestate
 Keisars Ripri fashlimis ar influenzi, dwa-
 fchas rihles kotaru (bronchitis) un labo
 plauschu apalschijas dafas eekaisumu.
 Temperatura nahki fneedsas lihds 39,
 gradeem.

Peterburgā, 17. janw. Schoricht isfludi-
 natais Wina Majestates Keisara wese-
 libas stahwollis schahds: Wina Maje-
 state juhtas drusku labaks. Celaisums
 nepeenemas. Augstakā temperaturanahki
 bija 39, un no rihta 38, gradi.

Peterburgā, 16. janw. Ar Wisaugstato atkauju
 wifā wolsi tiks atkanta naudas sihmeschana (lafschana).
 Tschaikowka kapitola dibinaschana, no kura pasneegs pa-
 balstu musikas mahstleeneekem, komponiteem un uszels
 Tschaikowka stajuju Peterburgas konserwatorijā. Preeksch
 naudas lasichanas un isleetoschanas pee Keisariškas
 Salma ministrijas eezelta sewisichā komisija, kuras preeksch-
 neeks ir walschspadomes lozektis Stojanowstis.

Friedrichsrubē, 27. (15.) janw. Firsis Bismarks
 wafarnahki sche eebrauja sweiks un weseles. Zelsch no
 flazijos lihds pilij bija apgaismōis magnesijās lahpan.
 Zeels kauschu pulks fagaibija firsu un to apswiweja ar
 flakām gawilem.

Berlinē, 27. (15.) janw. („Rahjas Weešis“ spezial-
 telegrama). Keisara Wituma wakarēja farunā ar firsu
 Bismarku politiskais lauks esot palizis neaifstis.

Wihnē, 27. (15.) janw. („Rahjas Weešis“ spezial-
 telegrama). „Fremdenblatt“ fino, la tagad wif kara-
 pulki peeteekochi apgahdati ar reserwas wirsneekem preeksch
 kara gadijeena. Trihs Brasilijas wirsneeki atbrauja Stei-
 erā, lai preeksch Brasilijas pašlektu kara eerotschus.

Parisē, 27. (15.) janw. Karala Behansina brahlis
 isfauktis par Dahomejas (Afrikā) karali sem Franzijās ap-
 fardhibas.

Belgradē, 27. (15.) janw. Radikalī isflaiduschī mani-
 festu, kurā aifrahdbits us breesman, lahds schimbrichscham
 atrodotees Serbijā. Relikumigi fastahdbijusees Simitscha
 ministrija esot atbildiga par breesman, lahds waretu
 zellees semei un tronim zaur pehdejā laikā isdariteem us-
 be utumeem walschsatwerfmei un likumeem. Runā, la ari
 karata mahte atgreesichotees us Belgradī. Par Belgra-
 des gubernatoru eezelts lahds karalim tuwu stahwosch
 wirsneeks.

Sofijā, 27. (15.) janw. Watar ussahla prahwa
 pret brahkeem Swanowem, kurus apwaino, la tee sa-
 swehrejusees pret Koburgas prinzi. Profurors lizis
 preekschā nahwes sodu.

Ispahneeks un isneeks: Grabs Plates.

Atbildigee redaktori:

Dr. phil. Arnolds Plates. Dr. philos. P. Salits.

Sludinajumi.

Mahjas Weefis

ar 1894. gadu usfahdams savu 89. gada gahjumu, isnahit it treschdeenas pilnigi pahrogosita un paolashinata weida, pabalstis no muhsu wislabateem spehkeem. Mahjas Weefis lihds ar Literarisko Veelikumu un Semkopibas Veelikumu maksā itai: eefshjeme: Des peesuhthichanas: Ar peesuhthichanu: par gadu . . . 1 rbl. 75 kap. par gadu . . . 2 rbl. 75 kap. par gadu . . . 3 rbl. — kap. " 1/2 " . . . " 90 " " 1/2 " . . . 1 " 40 " " 1/2 " . . . 1 " 60 "

Girsnigas ardeemas draageem un pasistameem. issalu, disjelodams us Egipiti, Palestinu un zitam bibeles wefshuriganu sement. Us preezigu rebschjanos S. A. Frey.

Sobu flimneekus peenemu nedelas deenas no pulst. 9 rista lihds 1 puss, un no pulst. 3 lihds 6 pehs puss. Sweiddeenas un swichtu deenas no pulst. 10 lihds 12 pr. puss. Dentists C. Groszwalds, Beldu (Zuhtu) eela Nr. 21, 1 trep.

Peenemu flimneekus preefshpuss. no plst. 9-10 1/2, pehs puss. 4-5 un 7-8 1/2. Nabagakee top peenemti: Birmdeenas un zeturbdeenas no plst. 4-5. Dr. med. A. Woloshinsky, 4 Kalku eela 27, pa 2 tr.

Adwokats D. K. Zombergs, Riga, leelaja Sumprawu eela Nr. 21. Runajams: rists no pulst. 8 lihds 10; pehs puss. no pulst. 3 lihds 6.

Ekolneezes war damu drehhsu schuhshjanu par weli eemahjitees Dsternawu eela Nr. 42, pa 1 tr., bshw. Nr. 2. Tihriga meita, 13 lihds 15 g. weja, war peeteiktrees Beldu (Zuhtu) eela Nr. 28, 3 trep. augshch, fort. 13.

Mahziti drahschu wilzeji dabu pahstahwigu darbu Starra un beedra drahschu un naglu fabrika, pee weja Lehgerlauda.

Chrageles preefsh skolam ar trihs un tsheterem registereem, ar un bes pedala, ir pee man dabujamas. Walste walbem pae drahschu, 1/2 daku weenu gabu wehlat nomatsat.

Crusts Rohnis, chrageli kuhwetajs, Kropas Aisupes. Stazija: Wez-Gulbene.

Bekera krahjus ir isihrejama Riga, Maslawas eela Nr. 11.

Lectota stroderu schujmaschjina, Singera sistema, par 35 rbl. pahrdodama masaja Minsceela Nr. 4.

Riga, Riga, Kungu eela No 22, Hafferberga namā. No Baltijas andeklu un dshju manufakturās fabredribas, Kengeragā, par fabrikas zenam dabujami andekli un dshjas wisas leelatās Rigas manufakturas pahrdotawās, tā ari noliktawā pee K. Lorch & beedr., Riga, Kungu eela Nr. 22, pahrdodami.

Gewehrojams preefsh Walmeeras un apfahrtnes.

Beenitai publikai pawehstu, ka no 1. janwara sch. g. manās fabrikas raschojumi, tā: spirts, otshischtschenoje, rums, konjaks, araks, balsams un daschadi likeeri, tā ari dubult-schuabi un labs eefshjemes wibns par Rigas fabrikas un pagraba zenam teel pahrdoti Walmeera pee A. Krasting tga, Alfsna tga namā, pee Ganjas tilta. Ar aughtzeenibu J. L. Blossfeldts, destilatura, likeeru un balsamu fabrika Riga.

Wihnu tirgotawa un schampanu fabrika Universel Grand Champagne. sec, demi-sec, doux, pehs Frantschu parauga (pubelēs ruhstis) pagatawots no Ludw. A. Schweinfurtha, Riga, Grehneelu (Sinder) un Marstal-eelu stuhri.

Mahjas Weefis ar Peelikumeem wehl isdala schahdās jaunās weetas: A. Jurjan tga pahrdotawā, Marijas eela 97. B. Brigader tga grahm. pahrd., Marijas eela, Berga basarā. P. Philipp tga bshreenu sanitori, Brumeneelu un Walmeeras eelu stuhri, pee Balhijas wagonu fabrikas. S. Grünupp tga restorajshā, Maslawas Ahrtigā, pretim jaunajam tirgum. Sander Martinson tga weikalā, Terbatas eela. P. Behrsin tga grahm. pahrd., Suworowa eela.

Manā grahmatu- un bilshu-drulatawā, burtu-lectuwē un Latweefshu grahmatu pahrdotawā, Riga, pee Petera basnijas, dabujamas schahdās grahmatas: Wisjannakā abbeze, apgahdata no E. Plates, jaunā ortografiā us beesa papira. Maska 10 kap. Kreewu abbeze, wisjannalā un wislehtalā. Maska 5 kap.

Deutsches A-B-C-Buch achst einer Russischen Bibel. Maska 15 kap.

Aus Leitana dshwe, darbi un mirschana. Maska 15 kap.

Apafsch seemas-swehtku eglites. Klausigeem beherneem par preeku faralshjis E. Dünbergs. Maska: pirma daka 10, otra daka 20 t.

Bahrenite Lihsbete. Stahste is wegeem brunneetku laikem Wissemē. Maska 5 kap.

Audsekue. No mahj. Ludwig Geerwagen. Maska 10 kap.

Ernsts Pales.

„Excelsior“ Grand Champagne. Wisaugstali apstiprinatā Wihnkopibas fabredriba Odesā (Société Vinicole à Odessa) zaur scho pasino, ka winas, pehs Schampanā leetojamās metodes pagatawotais schampanas wihns „Excelsior“ (sec, demi-sec un doux) ir dabujams lateā slawenakā wihnu tirgotawā un apstellejumus no wihnu tirgotaju puses nem preti un ahtri ispiiba Wittkowski-Kwerfeldts un beedr., weenigee „Excelsior“ schampana fabredribas weetneeki preefsh Widsemes, Kurfemes, Igannijas un Wisnas.

Par sinu.

Zeen. Dahrneekem un semkopjeem it padewigi pasinoju, ka jaunās raschas sehllu pahrdoschana eefshlufēs. Zenu rahditajs Nr. 12 dahrneekem jau isshutis; ja las to nebhju dabujis, to luhdsu man pasinot, lai waretu otro reis isshuti. Zeen. semkopjeem pirzejem us wehleschjanos bodu lihdsi bes maksas bes jau pasistameem audsinaschanas aprakiteem wehl nupat no jauna isdoto rasktu par plawu pahrlaboschjanu lihds ar muhsu labako plawu sablu sibnejumem. Zaur pagahjuschā pawasora leelisko saufumu Bakar-Giropā daschadas sehklas toti mas raschotas un tadeht jewischki zigorinu, beeschu, rultu, radisir un pupu zenas schogad toti augstas. Par man lihds schju parahdito usizibu pateildamees, luhdsu mani apmeklet ari turpmat ar saweem apstellejumeem. Sehklas ir pasihstami teizama labuma un zenas pehs eefshjās lehtas. Ar aughtzeenibu Fr. Laßmans.

Georg Schmidt'a pulkstenu un sudraba leetu pahrdotawa, Wehweru eela Nr. 15, peedahwā leelā iswehle selta, sudraba un nikela pulkstenuš us galwofschanu. Roku sprahdses, broschas, kehdes un brelakus. Leelā iswehle selta sudraba laulibas gredsenus, tā ari fasonu gredsenus. Reparaturas teel lehti un ahtri isbaritas.

Galwenais fokwilnas (bonwilnas) deedšinu, linnu un wilnas dshju krahjums

Riga, Kalku eela Nr. 19/35, pee „Gulbja“, netahku no rahtuscha. Re-attarajotes no 4 Riga jau pahstahwofscham manam magazinam, peedahwaju fatu galweno auschamu deedšinu krahjumu pee „Gulbja“ un pasinoju, ka man bija eefshjams epickt preefsh 1893./94. loti leelu preefshu krahjumu no wisteizamala labuma, par wislehtalam jenam. Zaur to, neattarajotes us preefshu dahrgumu, es tagad pahrdodu wifas prezes par agralam lehtam jenam. Zenu, ka mans leelais pirzeju pulks, nonahlfusht paschi manā magazinā, pahriteezinafes no preefshu labuma un lehtam jenam, un proti: angļu fokwilnas auschamee deedšini, linnu-dshjas, wilnas-dshjas, preefsh auschanas. Wiswifadi deegi, dshlas, zefir, gobelin, angļu wilnas, linnu, shda un fokwilnas preefsh auschanas, ischuhshanas, adishanas un robardeem, no wisadām rahsam, sortem un smaltumeem: sudrabaini un feltaini deedšini, pubulaini audino wilnas un fokwilnas preefsh gresnumu drahnam un krahju daschadibās; karpneeku drahte, sehgeldeegi un apteeku schuori pilnigā iswehlē; wifas wates fortes, windas un pila drahtis; swejneeku tihli, wadi, šriki, deegi un jiti peederumi preefsh swejneezibas; ihpafchi leelā iswehle audekli, sehgelaudekli, brasiljas, tuhfu, drapsu, drahnu un wiswifadas modes prezes u. t. l. Samu pirzeju labā es, ja wini to wehlat, galwoju par prezem un bodu fehshu mehneshus laifa pietlo preefshu atmainishanai. Mandas wehstules sustamat us schahdu adresi: P. W. Potapow, Riga.